

Lietuvos Respublikos ambasada Švedijos Karalystėje

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2020-04-05

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
2020-03-09	Neigiamą koronaviruso įtaką tiekimo grandinėms pajuto trečdalis Švedijos automobilių pramonės subkontraktorių. Skandinavijos automobilių pramonės tiekėjų asociacijos (FKG) apklausa parodė, kad dėl situacijos Kinijoje tiekimo problemų kils per vieną-tris ateinančias savaites.	„Svenska Dagbladet“	
2020-03-23 2020-03-27	Švedijos maisto agentūros nuomone, koronavirusas parodė, kad šalies pajėgumai pasigaminti maisto savo poreikiams yra per maži. 1980-aisiais šalis pilnai apsirūpindavo maisto produktais – šiandien 50 proc. maisto yra įvežama iš užsienio. Agentūra sako, kad situacija šalies daržininkystės ūkiuose yra sudėtinga: šalyje daržoves auginantys ūkininkai yra priklausomi nuo darbo jėgos iš Lenkijos ir Baltijos šalių, ir net jei darbuotojams iš šių šalių būtų leista atvykti į Švediją, fizinių galimybių atvykti nėra daug. Švedijos ūkininkų federacija mano, kad vien tik miškų ir sodininkystės sektoriuose verkiant reikia 8000 darbuotojų. Švedijos ūkininkų federacijos vadovė A.–K. Hatt siūlo švedams, kurių darbas sustabdytas, pereiti dirbti į žemės ūkio sektorių.	„Dagens Industri“ „Svenska Dagbladet“	
2020-03-23	Dėl koronaviruso sustojo gamyba Švedijos automobilių įmonėse „Volvo Cars“, „AB Volvo“ ir „Scania“, nedirba 54 tūkst. žmonių. Tai neigiamai veikia tiekėjus. „Volvo Cars“ savo 25 tūkst. darbuotojų mokės 94 proc. buvusios algos, gamyklas planuojama atidaryti balandžio 14 d.	„Dagens Industri“	
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			

2020-03-23	Aplinkos apsaugos agentūra baterijų gamintojui „Northvolt“ suteiks 159 mln. SEK (14,5 mln. EUR) paramą kobalto, nikelio, ličio ir kitų metalų perdirbimui iš senų baterijų. „Northvolt“ šiais metais Vesterose pradės pilotinį projektą, planuojama, kad 2022 m. Šelefteo pradės veikti gamykla.	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
2020-03-11	IKEA atidarė pirmąją virtualią parduotuvę „Tmall“, kuri veiks el. prekybos platformoje „Alibaba“.	„Svenska Dagbladet“	
2020-03-13 2020-03-24 2020-03-30	Vyriausybė paskelbė apie paramos verslui paketą, siekiantį 300 mlrd. SEK (apie 28 mlrd. EUR) per ateinančius 3 mėn. Finansų ministrė M. Andersson pasakė, kad Švedijos laukia sunki ir pilna streso ateitis. Taip pat įvesta nauja trumpalaikio nedarbo sistema, kurios dėka darbdavių išlaidos algoms sumažėja 50 proc., tačiau darbuotojai gauna 90 proc. buvusios algos, o valstybė padengia skirtumą. Taip pat pasiūlyta, kad vyriausybė laikinai perimtų ligos pašalpų mokėjimą balandžio ir gegužės mėn. Taip pat pateikti kiti pasiūlymai dėl lengvatų darbdaviams mokant socialinio draudimo įmokas, algas darbuotojams ir PVM, pvz., mokesčių atidėjimas 3 mėnesiams 12 mėn. laikotarpyje. Buvęs Švedijos ūmonių ministras ir socialdemokratų partijos narys B. Rosengrenas tokius pažadus vadina ciniškais, nes finansų ministrė M. Andersson nepasakė, kad parama verslui nėra už dyką – bus skaičiuojamos 6,6 proc. siekiančios palūkanos. Dauguma Riksdago deputatų pasisako už tai, kad šalies vyriausybė sumažintų vyriausybės suformuoto finansinės pagalbos verslui palūkanų normą. Opozicinės partijos ir verslo organizacijos mano, kad nustatytos 6,6 proc. palūkanos yra per aukštos. Riksdago Finansų komitetas teiks pasiūlymą, kaip būtų galima sumažinti palūkanas.	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“, „Dagens Industri“	
2020-03-13 2020-03-20	Riksbank paskelbė, kad Švedijos įmonėms per komercinius bankus paskolins iki 500 mlrd. SEK (45,5 mlrd. EUR) – taip bus siekiama užtikrinti	https://www.riksbank.se/en-gb/press-and-published/notices-and-press-releases/press-releases/2020/riksbank-lends-up-	

	<p>įmonių kreditavimą. Dienraštis „Dagens Industri“ apklausė tris didžiuosius šalies bankus – nė vienam tokio tipo finansavimo nereikia. Viena iš priežasčių, kodėl komerciniai bankai nesidomi šia galimybe, yra tai, kad bankams gali tekti privalomai įsigyti vyriausybės išleidžiamų finansinių priemonių, o tai kainuotų brangiau nei skolintis pinigų kitais būdais.</p>	<p><u>to-sek-500-billion-to—safeguard-credit-supply/</u>, „Dagens Industri“</p>	
2020-03-23	<p>Vyriausybė paskelbė apie naują 125 mlrd. SEK (11,4 mlrd. EUR) dydžio pagalbos verslui paketą, kurio didžioji dalis bus skirta kredito garantijoms. Valstybei priklausanti „Almi“, investuojanti į Švedijoje registruotas įmones su geriausiomis augimo perspektyvomis, iš šio paketo gaus 3 mlrd. SEK (273 mln. EUR), kad būtų padidintas mažų ir vidutinio dydžio įmonių kreditavimas. Finansų ministrė M. Andersson teigia, kad turizmo ir transporto sektoriuje prasidėjusi krizė persimeta į prekybos ir gamybos sektorius. M. Andersson į klausimą, ar šalis patirs recesiją, atsakė, kad Švedija esanti pasaulinės ekonomikos dalis, tad kitose Europos šalyse įvesti drakoniški apribojimai turi įtakos Švedijai.</p>	<p>„Dagens Nyheter“</p>	
2020-03-26	<p>Kovo 25 d. Švedijos vyriausybė paskelbė apie dar vieną pagalbos paketą mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms – iki 100 mlrd. SEK (9,1 mlrd. EUR) garantijų fondą. Taip pat įmonėms iki 30 darbuotojų laikinai nuo kovo 1 d. iki birželio 30 d. bus sumažintos darbdavio įmokos (apie 5000 SEK arba 455 EUR mažesni mokesčiai vienam darbdaviui). Valstybės biudžetui tai kainuos 33 mlrd. SEK (3 mlrd. EUR).</p>	<p>„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“, „Dagens Industri“</p>	
2020-03-25	<p>Verslo ir kreditų informacijos agentūra UC prognozuoja, kad kovo mėn. viešbučių ir restoranų sektoriuje bus 60 proc. daugiau bankrotų nei prieš metus. Toliau seks bankrotai prekybos ir kitų paslaugų sektoriuose. Mažos įmonės skaičiuoja, kad neteko 70–80 proc. apyvartos.</p>	<p>„Dagens Industri“</p>	
2020-03-25	<p>Maisto prekybos internetu įmonė „MatHem“ teigia, kad pardavimai išaugo dvigubai, įmonė papildomai įdarbins 50–75 darbuotojus kiekvieną savaitę, per</p>	<p>„Dagens Industri“</p>	

	ateinančias dvi savaites planuojama penktadaliu didinti pristatymo automobilių skaičių.		
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
2020-03-10	Nacionalinis ekonominių tyrimų institutas (NIER) prognozuoja, kad vartojimo lygio kritimas dėl koronaviruso bus ilgesnis nei prognozuota iš pradžių. Institutas mano, kad klientai keis savo planus ir nukels keliones.	„Dagens Industri“	
Bendradarbiavimui MTEPI ¹ srityse aktuali informacija			
2020-03-13	Europos patentų tarnybos (EPO) skaičiavimais Švedija pagal patentų skaičių <i>per capita</i> užima antrąją vietą pasaulyje. 2019 m. švedai pateikė 4381 paraišką (8 proc. daugiau nei 2018 m.). Pirmąją vietą užima Šveicarija. Daugiausiai patentų paraiškų tarp visų šalių įmonių pateikė „Ericsson“.	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“	
2020-03-23	Strateginės produkcijos inspekcija (ISP) pranešė, kad Švedijos ginkluotės eksportas 2019 m., lyginant su 2018 m., išaugo daugiau nei 40 proc. ir siekia 16,3 mlrd. SEK (1,5 mlrd. EUR). Švedijos taikos ir arbitražo bendrija teigia, kad trečdalis eksporto teko šalims su nedemokratiniais režimais.	„Svenska Dagbladet“	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
2020-03-11	Vyriausybė pripažįsta, kad šalies galimybės suvaldyti krizinę situaciją įvykus branduolinei avarijai yra abejotinos. 2019 m. ataskaitoje minimos kelios pažeidžiamos sritys: Švedijos civilinės saugos ir nepaprastųjų situacijų agentūra (MSB) neturi išsamios informacijos apie situaciją regionuose, abejotini regionų administracijų reagavimo planai, jei įvyktų AE avarija, neaiškus atsakomybės padalinimas tarp MSB ir Švedijos radiacinės saugos institucijos (SSM).	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“	
2020-03-17	Aviakompanija SAS pareiškė, kad nuo kovo 16 d. operacijų apimtis stabdo per pusę, visas dėmesys bus skirtas vidaus	„Dagens Nyheter“	

¹ MTEPI - moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos

	skrydžiams ir užsienyje įstrigusiems keleiviams. Laikinais atleidžiama 10.000 darbuotojų – tai 90 proc. viso personalo. SAS iki kovo 28 d. atšauks 3500 skrydžių. 800 skrydžių jau yra atšaukti. SAS vykdys tuos maršrutus, kuriais Skandinavijos gyventojai galėtų grįžti namo. „Norwegian“ atšaukė 4000 skrydžių, „Ryanair“ sustabdė visus skrydžius.		
2020-03-16	Nepaisant to, kad Danija ir Norvegija uždarė sienas su Švedija, pastaroji neketina sekti šiuo pavyzdžiu. Švedijai ypač svarbu, kad ir toliau būtų išsaugota Šengeno erdvė ir vidaus rinka ir kad būtų užtikrintas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas.	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“	
2020-03-18	Vyriausybė pateikė pasiūlymus dėl paramos aviacijos ir jūrų pramonės sektoriams. Aviacijos įmonėms bus suteikiamos 5 mlrd. SEK (459 mln. EUR) kreditavimo garantijos, iš kurių 1,5 mlrd. SEK (138 mln. EUR) bus skirta SAS (panašią sumą skirs ir Danija).	„Dagens Nyheter Online“	
2020-03-31	Švedijos finansų ministrė M. Andersson užsiminė apie kai kurių įmonių nacionalizavimą. Valstybė nesiruošia valdyti tūkstančių restoranų ir kavinių, tačiau gali būti priimti atitinkami sprendimai dėl kai kurių didelių įmonių.	„Dagens Nyheter“	
Bendra ekonominė informacija			
2020-03-12	Finansų ministrė M. Andersson pasakė, kad netikrumas dėl viruso plitimo išaugo, todėl vyriausybė pasiruošusi imtis priemonių, kad neigiama viruso įtaka šalies ūkiui būtų kuo mažesnė. Vyriausybė paskelbė apie papildomą biudžetą, kuriuo numatyta atgaline data kompensuoti papildomas regionų išlaidas sveikatos apsaugos sistemoje dėl koronaviruso plėtros. 41 mln. SEK (3,8 mln. EUR) papildomai teks Visuomenės sveikatos agentūrai, 20 mln. SEK (1,9 mln. EUR) Nacionalinei sveikatos ir gerovės tarybai, 5 mln. SEK (0,5 mln. EUR) Medicinos priemonių agentūrai. Papildomi pinigai skiriami dėl išaugusių personalo kaštų ir priemonėms įsigyti. Nacionalinės sveikatos ir gerovės tarybos kreditavimas yra trigubinamas nuo 100	https://www.government.se/press-releases/2020/03/additional-amending-budget-due-to-the-coronavirus/	

	mln. SEK (9,26 mln. EUR) iki 300 mln. SEK (27,8 mln. EUR) – taip lengvinamos sąlygos įsigyti apsaugos priemonių ir testų. Nedarbingumo dėl ligos atveju išmoka bus mokama nuo pirmosios dienos (iki šiol už pirmąją dieną nebuvo mokama). Taip pat nuspręsta dėl kai kurių pagalbos verslui priemonių (trumpalaikis darbas, galimybė darbdaviams atidėti iki vienerių metų socialinio draudimo įmokas ir darbuotojų mokesčius).		
2020-03-24	Švedijos įdarbinimo agentūra bijo, kad atleidimų iš darbo lygis šalyje gali būti panašus kaip 2008 m. rudenį, kai per mėnesį buvo atleista 20 tūkst. darbuotojų. Kovo mėn. jau gauta pranešimų apie 20 tūkst. darbuotojų atleidimus. Finansų ministrė M. Andersson sako, kad situacija darbo rinkoje yra labai neraminanti. Vyriausybė imsis priemonių, tačiau, anot M. Andersson, vyriausybė tikrai negalės išsaugoti visų darbo vietų. Švedijos prekybos federacija prognozuoja, kad sektoriuje yra iškilusi grėsmė dėl 70 tūkst. darbo vietų.	„Dagens Nyheter“, „Svenska Dagbladet“	
2020-03-26	„Swedbank“ prognozuoja, kad Švedijos ekonomika 2020 m. trauksis 4,2 proc., vasarą nedarbas turėtų siekti 10 proc. Buvęs finansų ministras ir Moderatų partijos narys A. Borgas spėja, kad vasarą nedarbas pasieks 20 proc., daugiausiai atleidimų bus ateinančiomis savaitėmis.	„Dagens Industri“	
2020-03-31	Kovo 31 d. Švedijos finansų ministerija pateikė ekonomines prognozes. Prognozuojama, kad šalies BVP augimas 2020 m. bus minus 4 proc., nedarbas augs iki 9 proc.	https://www.government.se/press-releases/2020/03/very-serious-situation-for-the-global-economy-and-the-swedish-economy/	
2020-03-31	Pastarosiomis savaitėmis Švedijos vyriausybė paskelbė apie fiskalines priemones bendrai 635 mlrd. SEK (58 mlrd. EUR) sumai, taip pat apie 1500 mlrd. SEK (daugiau nei 136 mlrd. EUR) siekiančias kreditų įmonėms garantijas. „Nordea“ pagrindinis ekonomistas T. Isakssonas mano, kad Švedijos vyriausybė ateityje turėtų paskelbti apie naujus finansinės pagalbos įmonėms projektus. Daugiausiai naujų pinigų prispausdins Riksbankas, todėl T. Isakssonas prognozuoja, kad ateityje	„Svenska Dagbladet“	

	formuosis finansiniai burbulai ir augs infliacija.		
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			

Parengė:

Lietuvos Respublikos ambasados Švedijos Karalystėje ministras patarėjas Ernestas Mickus,
tel. +46 8 667 5455, ernestas.mickus@urm.lt.